

ریحانه عامل نیک | دهه کرامت در کنار آیین‌ها، جشن‌ها و شادباش‌هایش فرصتی است ویژه و مغتنم تا در سایه شادی‌های مؤمنانه مروری هم داشته باشیم بر وجوه مختلف، درس آموز و الهام‌بخش سیره امام رضا(ع)؛ ابعادی همچون وحدت که امروز از حیاتی‌ترین و راهبردی‌ترین نیازهای جامعه اسلامی ماست. به همین منظور آستان قدس رضوی کلیدواژه وحدت را یکی از محورهای مهم شعار این دهه «ایران امام رضا(ع)؛ متحد، مقتدر، پیروز» در نظر گرفته است. به همین منظور در بررسی جلوه‌های وحدت‌بخش سیره رضوی با حجت‌الاسلام غلامرضا باقری‌کیا، استاد سطوح عالی حوزه علمیه خراسان گفت‌وگو کرده‌ایم.

■ جنگ تحمیلی سوم و اتفاقات تلخی همچون شهادت رهبر معظم انقلاب، در کنار تهدید، چه فرصت‌هایی را برای ایران فراهم کرده است؟

در شرایطی که پس از به شهادت رسیدن قائد عظیم‌الشان انقلاب اسلامی قرار گرفته‌ایم و جنگ تحمیلی سوم هم به وقوع پیوست اگرچه بسیار برای ما تلخ و سنگین بود اما منشأ برکات بسیار و سبب شد مردم به سمت دین میل بیشتری کرده و دینمدارتر شوند. برکت دوم این است مردم ولایتمدارتر شده و به ولایت‌گرایی بیشتری یافته‌اند و برکت سوم آنکه مقابل هجمه‌های دشمن مقاوم بودند، مقاوم‌تر شدند، به‌گونه‌ای که این مقاومت ملت ما رسانه جهانی شده و دنیا را به تحیر و شگفتی واداشته است. برکت چهارم آن است ملت شریف ایران متحدتر و منسجم‌تر و امروز در دنیا مثال‌زدنی شده‌اند و پنجم شهادت‌طلبی بیشتر مردم و اقبال عمومی به فرهنگ شهید و شهادت است. تا این پنج ویژگی در ملت ایران هست هر روز قوی‌تر می‌شود و دشمن هم هیچ غلطی نمی‌تواند بکند و در موضع انفعال بوده و خواهد بود.

■ سیره حضرت امام رضا(ع) در موضوع وحدت برای ایران امروز با وجود تنوع و تکثر چه آموزه‌هایی دارد و چه راهی پیش پایمان برای عبور از بحران‌ها می‌گذارد؟
سیره تمام ائمه(ع) و شخص پیامبر(ص) و آقا علی بن موسی‌الرضا(ع) در عمل این‌گونه بود که همه امت پیامبر(ص) و همه مسلمانان جهان و هر که امت نبوی محسوب می‌شود باید در مقابل دشمن مشترک منسجم و متحد باشند و این انسجام پیام همه اهل‌بیت(ع) به‌ویژه امام رضا(ع) که در آستانه سالروز ولادتشان هستیم، بوده است تا جایی که حتی به ما سفارش کردند در موضوع اختلاف مذاهب، کوتاه بیایید تا وحدت و انسجام حفظ شود. همچنین سفارش می‌کنند مشترکات را در مواجهه با بیرون مذاهب داشته باشید و به دشمن مشترک اجازه نفوذ و توطئه ندهید، یعنی در کنار اختلاف سلاطین، علایق و آراء، مقابل دشمن مشترک متحد و منسجم باشید، چنان‌که به لطف الهی

این شب‌ها و روزها می‌بینیم همه اقشار، اعم از زن و مرد، پیر و جوان و شیعه و اهل سنت، بازاری، کارمند و .. کنار هم در تجمعات خیابانی حضور دارند و از کشور و وطن دفاع می‌کنند.

■ چگونه می‌توان ضمن حفظ آزادی بیان و عقیده، جبهه منسجم و متحد در برابر دشمن خارجی ایجاد و آن را تقویت و حفظ کرد؟

ما باید بدانیم دشمنی داریم که با اساس دین و اسلام مشکل دارد و به لحاظ شرایط اقلیمی با کشور ما دچار دشمنی و تضاد است. در کشور ما بافتی از قومیت‌های مختلف اعم از کرد، ترک، لر، عرب و... و نیز سلاطین، علایق و گرایش‌های سیاسی متنوع وجود دارد، اما امروز در شرایطی قرار گرفته‌ایم که دشمن به دنبال تجزیه‌ماست و از نظر دینی با اصل اسلام و تشیع ما دچار مشکل‌اند و می‌خواهند دین را از ما بگیرند. این اعجاز قرآن است که هزارو ۴۰۰ سال پیش، در آیه ۲۱۷ سوره مبارکه بقره می‌فرماید: «يَقَاتِلُوَكُمْ حَتَّىٰ يَبْذُوكُمْ عَن دِيَارِكُمْ»؛ این می‌جنگند، تا اگر بتوانند شما را از آیینتان برگردانند». این آیه دشمن‌شناسی است؛ از ابتدای انقلاب و در طول این ۴۷ سال این‌ها با ما دشمنی داشتند و در گام اول هم علیه دین و فرهنگ که اسلام است کارشکنی و خدعه می‌کنند،

در گفت‌وگو با استاد سطح عالی حوزه علمیه خراسان بررسی شد

درس مقاومت امام رضا علیه السلام برای امروز

میدان و ایستادگی و عزت‌طلبی مردم در کف خیابان‌ها.

■ جوانان در فضای مجازی چطور می‌توانند وحدت‌ساز باشند، نه آنکه بر آتش اختلاف و تفرقه بدمند؟

آن‌هایی که به نوعی فعال مجازی هستند سعی کنند در این فضا متوجه گزاره‌های فرهنگی و سیاسی باشند و به سلاطین فرهنگی و سیاسی طعنه‌زنند، بلکه پیام‌هایشان در راستای دشمن‌شناسی و دشمن‌شکنی باشد، به‌گونه‌ای که دشمن، ملت را از نظر فکری یک تفکر، گرایش، گفتار و کردار بشناسد.

جمله‌ای است منسوب به حضرت علی‌بن موسی‌الرضا(ع) که در پاسخ به درخواست مأمون برای بیان یک دوره کامل دین‌شناسی اعم از احکام، اعمال و ... در جمله‌ای فرمودند: «از وظایف هر مسلمانی جهاد با دشمن در کنار رهبر عادل است» و در تعبیری دیگر دارند: «این جهاد واجب است و هر کس که در راه دفاع از جان خود، خانواده‌اش و اموالش جهاد کند، اگر کشته شود، شهید است». این پیام حضرت(ع) پیام مقاومت است، بنابراین حتی غیرمسلمانان ایرانی بنابر این پیام امام رضا(ع) باید برای حفظ جان خود، خانواده و اموالشان با دشمن بجنگند و اگر کشته شوند، شهید به شمار می‌روند.

چون می‌دانند مقاومت، عزت‌طلبی و شهادت‌طلبی مردم از دین و باورهای دینی آن‌ها ریشه می‌گیرد. علم به این‌ها ایجاد می‌کند در کنار اختلاف‌نظرها و تفاوت‌ها، مقابل دشمن، منسجم و متحد باشیم.

قرآن همان‌طور که دشمن را به ما شناسانده و می‌فرماید آن‌ها با دین شما مشکل دارند، با همان اعجاز خود در هزارو ۴۰۰ سال پیش و در سوره مبارکه «محمد(ص)» آیه ۴۷ می‌فرماید: «فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتَرَكُمُ أَعْمَالِكُمْ»، مقابل دشمن سست نشوید و تن به صلح و مذاکره ندهید در حالی که شما برترید و خدا با شماست. در جایی دیگر می‌فرماید: اما اگر آن‌ها پیشنهاد دادند، بپذیرید؛ یعنی پیشنهاد صلح و مذاکره نباید از سوی مسلمانان باشد بلکه باید مقاومت کنند، اما در مقابل پیشنهاد دشمن، به خدا توکل کنند، چون اگر دشمنان بخواهند خدعه کنند با خدا طرف هستند. قرآن تا این اندازه و در جزئیات، مقاومت و حتی پاسخ به خیانت دشمن را بیان می‌کند و این دقیقاً پاسخ به ماست که با ترامپ و نتانیاهو مواجهیم، افرادی که به هیچ اخلاق، ارزش و قانونی پایبند نیستند. اما در مقابل جنایات آن‌ها جریان اسلام‌گرایی راه‌افتاده در دنیا هم بی‌نظیر است، چنان‌که حتی به چین کشیده شده و این‌ها نیست مگر به برکت اقتدار نظامی

میراث رهبری

واکاوی دکترین عزت و وحدت در آخرین حضور معنوی قائد شهید در سوگ خورشید هشتم(ع)

رأفت تمدن‌ساز؛ برکات هجرت رضوی در کلام رهبر شهید

می‌گفت: آن کسی که توانست این حرکت را با یک جهشی شروع کند، علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) بود.

■ منشور اشک؛ روایت ابن‌شیبب و ابدی‌سازی عم حسین(ع)

این روایت معروف ابن‌شیبب – ربّان بن‌شیبب – که [حضرت] فرمود: «ان کُنْتُ باکِأ لَشَيْءٍ و فَاکِب لِحُسَيْن» – که این، اول روایت است و روایت مفصل است-خیلی مطلب مهمی است؛ «بر هر چه خواستی اشک بریزی و گریه بکنی، بر حسین(ع) گریه کن». این اهمیت مسئله کربلا را نشان داد. بعد هم وعده‌های بزرگ برای کسانی که به زیارت امام حسین(ع) می‌روند یا عزاداری برای امام حسین(ع) می‌کنند یا اشک می‌ریزند: در قیامت با ما محضور می‌شوید؛ در کنار ما هستید و مانند این‌ها؛ این‌ها در این روایت هست.

■ کلید معارف؛ پرسش از چرایی شهادت در کلام امام رضا(ع)

خب وقتی که مسئله کربلا مطرح شد، حادثه شهادت حسین‌بن‌علی(ع) مطرح شد، به‌طور طبیعی این سؤال پیش می‌آید که چرا این بزرگوار به شهادت رسید؟ این سؤال، کلید بسیاری از معارف اجتماعی اسلام است: «چرا به شهادت رسیدید؟». این چه حادثه‌ای بود که موجب شد حدود ۵۰ سال بعد از رحلت پیغمبر(ص) یک چنین مصیبت بزرگی ایجاد بشود و شهادت فرزند پیغمبر به وقوع بپیوندد؛ حادثه چه بوده؟ این سؤال یک سؤال اساسی است. می‌تواند [نسبت] دل‌ها را با حوادث طول تاریخ بشر و وظایف مسلمان‌ها آشکار کند.

■ مکتب ایستادگی؛ مبارزه با ظلم به برکت بیان حضرت رضا(ع)

امام حسین(ع) با ظلم مبارزه می‌کرد، امام حسین(ع) بی‌عدالتی را برنمی‌تابید، امام حسین(ع) غلبه فساق و فجار بر جامعه اسلامی را قبول نمی‌کرد، زیر بار نمی‌رفت؛ این‌ها مسائل بسیار مهمی است که وقتی مسئله کربلا مطرح شد، این مسائل هم به‌طور طبیعی مطرح خواهد شد. این راجع به حضرت علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) که نشر حادثه کربلا و عاشورا به برکت بیان حضرت رضا(ع) اتفاق افتاد و این بسیار مسئله مهمی است.

■ اعتلای تشیع؛ تأثیر رفتار و مناظرات حضرت در چشم جهانیان

این یک نکته؛ یعنی یک فایده و یک اثر از آثار حرکت با برکت امام رضا(ع) از مدینه به خراسان این بود. حضور آن بزرگوار، حوادثی که اتفاق افتاد، مذاکراتی که انجام گرفت، مباحثاتی که انجام گرفت، رفتاری که این بزرگوار با مأمون کرد، با مردم کرد، با مسئولین آن روز کشور کرد، این‌ها همه هر کدام تأثیری گذاشت که شیعه را در چشم‌ها بزرگ کرد، مکتب اهل‌بیت(ع) را بالا برد.

■ پیوند رضوی و عاشورایی؛ جهش پیام کربلا در خراسان

دومین اثری که مایلیم روی آن تکیه کنیم، این است که مسئله عاشورا را، مسئله امام حسین(ع) را علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) در سطح دنیای اسلام منتشر کرد؛ یعنی خود حادثه عاشورا در بین مردم پیرو مکتب اهل‌بیت(ع) موجب شده است که شیعه به عنوان پرچم‌دار مبارزه با ظلم در طول تاریخ شناخته بشود. حادثه کربلا، حادثه‌ای بود که باید در دل هر مردم

مریم احمدی شیروان | در روزهایی که وزش نسیم دهه کرامت، دل‌ها را به سوی پنج‌ره فولاد پرواز می‌دهد، بازخوانی کلام رهبر شهید در ۲ شهریور ۱۴۰۴، رنگ و بویی دگرگون یافته است؛ سخنانی که آخرین نجواهای ایشان در سوگ ولی‌نعمتمان پیش از پیوستن به قافله شهدا بود. ایشان در این محفل، فراتر از یک سوگواری سنتی، هجرت تمدن‌ساز رضوی را به مثابه کلان‌راهبردی برای خروج اسلام از انزوا تبیین کردند. کلام این شهید والامقام، اکنون به منزله وصیت‌نامه‌ای معرفتی است که نشان می‌دهد چگونه امام رئوف(ع) با تدبیری الهی، پیام خونین عاشورا را در جغرافیای توس ابدی کرد.

اینک در هشت فراز نورانی، بیانات ایشان را مرور می‌کنیم که در آن، شکوه مکتب نه در حصار غربت، بلکه در جهاد تبیین و تجلی عزت‌ایمانی ترسیم شده است.

■ هجرت اجباری؛ تقدیر الهی برای برکت جهانی

در زندگی علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) حوادث بزرگ، مکرر اتفاق افتاده است که یکی از آن‌ها آمدن آن بزرگوار از مدینه به توس و به مرو، به خراسان است؛ حوادث گوناگون دیگری هم در زندگی این بزرگوار وجود دارد. آنچه محصول این حادثه سفر به خراسان است، یک مجموعه‌ای از منافع و فواید برای مکتب اهل‌بیت(ع) است؛ یعنی این سفر اگرچه سفر اجباری بود، اگرچه آن بزرگوار با میل خود حرکت نکردند به سمت خراسان، اما خدای متعال به این سفر برکت داد و حوادثی که اتفاق افتاد – چه در طول سفر، چه بعد از شهادت آن بزرگوار – حوادث بزرگی بود....

■ خروج از انزوا؛ انتشار جهانی مکتب اهل‌بیت(ع)

...مکتب اهل‌بیت(ع) منزوی بود، مظلوم بود. بعد از شهادت امام حسین(ع)، شیعیان در هر نقطه‌ای از دنیای اسلام آن روز دچار مشکلات فراوان در زندگی بودند؛ مشکلات جسمی، مشکلات معیشتی، مشکلات روحی؛ تدریجاً – در زمان امام باقر(ع) اندکی، در زمان امام صادق(ع) بیشتر، در زمان حضرت موسی‌بن‌جعفر(ع) بیشتر – این حالت انزوا

خبر

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی تشریح کرد

جزئیات مرحله سوم رویداد «روایت یک نگاه»؛ تجلی سیره رهبر شهید در دهه کرامت ۱۴۰۵

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی از آغاز مرحله سوم رویداد فرهنگی هنری «روایت یک‌نگاه» با محوریت تبیین سیره و کلام رهبر شهید(ره) در موضوع زیارت و تقویت انسجام ملی در دهه کرامت خبر داد.

به گزارش آستان‌نیوز، دکتر عبدالحمید طالبی با اعلام این خبر اظهار کرد: رویداد فرهنگی هنری «روایت یک نگاه» که از آغاز تجمعات مردمی در میدان جانباز مشهد فعالیت خود را آغاز کرده بود، همزمان با ایام فرخنده دهه کرامت وارد مرحله جدیدی از فضاسازی محیطی و ارائه محتوای معرفتی شده‌است.

■ محوریت امید آفرینی و وحدت ملی بر مدار حضرت رضا(ع)

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی با تأکید بر شعار این دوره از رویداد، گفت: در برنامه‌ریزی‌های مرحله سوم، سه رکن اصلی «تداوم آرامش و جریان امید آفرین زندگی»، «حفظ وحدت ملی» و «نقش آفرینی محوری مردم» مدنظر قرار گرفته است.

دکتر طالبی بیان کرد: دهه کرامت در سال جاری تجلی حماسه مردمی و انسجام ایرانیان پیرامون وجود مقدس ولی‌نعمتمان حضرت علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) است و ما تلاش کردیم این فضا را در میدان حضور مردم بازسازی کنیم.

وی افزود: ویژگی شاخص این مرحله، بازطراحی فضاسازی‌ها بر اساس رویکرد زیارت در سیره و کلام رهبر شهید امت(ره) است تا اثران و مجاوران با نگاه معرفتی آن بزرگوار به عالم آل محمد(ع) و آستان ملکوتی رضوی بیش از پیش آشنا شوند.

■ بستری برای مشارکت خودجوش تشکل‌ها و گروه‌های مردمی

طالبی با اشاره به همکاری گسترده بخش‌های مختلف آستان قدس رضوی در این پروژه، خاطر نشان کرد: این رویداد به همت مؤسسه آفرینش‌های هنری و با مشارکت فعال سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد، مؤسسه به‌خشنو، مرکز امور قرآنی ودانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) اجرا شده است.

خوشبختانه این بستر به پایگاهی برای حضور تشکل‌ها، فعالان فرهنگی و هنرمندان تبدیل شده و حجم بالایی از درخواست‌های مشارکت مردمی و فعالیت‌های داوطلبانه به دست ما که همگی سازماندهی شده و در طول برنامه از این ظرفیت‌های ارزشمند استفاده خواهد شد.

■ توجه ویژه به نسل نو و تداوم رویداد

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در زمینه نوآوری‌های این مرحله تصریح کرد: در فاز سوم، توجه ویژه‌ای به حوزه کودک و نوجوان معطوف شده است. همچنین تقویت پشتیبانی از حضور مردم در تجمعات و تبیین دقیق کلام رهبر شهید(ره) در خصوص جایگاه معنوی زیارت، از دیگر سرفصل‌های اجرایی ماست.

طالبی در پایان با بیان اینکه این رویداد تا زمان حضور مردم در میدان ادامه خواهد داشت، گفت: امیدواریم این تلاش‌ها و خدمات، مورد رضایت مردم عزیز قرار گیرد و لبخند رضایت حضرت رضا(ع) پاداش همه دلدادگان باشد. خامان آستان قدس آمادگی دارند در صورت تداوم حضور مردم، در خصوص به‌روزرسانی محتوایی و فضاسازی‌های متناسب با مقتضیات روز اقدام کنند.

شایان ذکر است، علاوه بر رویداد فرهنگی هنری «روایت یک نگاه»، در نقاط دیگری از شهر مشهد مقدس نیز برنامه‌های مشابهی برای تجمعات مردمی تدارک دیده شده‌است.

برنامه‌های متنوع فرهنگی و هنری به صورت مستمر در میدان تقی‌آباد توسط مؤسسه جوانان، در میدان فلسطین توسط دانشگاه امام رضا(ع) و در بولوار خیام توسط بنیاد فرهنگی رضوی در حال اجراست.

معاون کتابخانه‌های سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی خبر داد

عضویت رایگان در کتابخانه‌های رضوی در سراسر کشور ویژه دهه کرامت رضوی ۱۴۰۵

معاون کتابخانه‌های سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی از اجرای طرح عضویت رایگان در کتابخانه‌های این سازمان در سراسر کشور، به مناسبت دهه کرامت رضوی خبر داد.

به گزارش آستان‌نیوز، حسین خسروی در این‌زمینه گفت: این سازمان باهدف گرامیداشت ایام ولادت فرخنده حضرت فاطمه معصومه(س) و حضرت رضا(ع) این طرح را ویژه متقاضیان جدید، از ۳۰ فروردین سال جاری در کتابخانه‌های زیرمجموعه خود آغاز کرده‌است.

وی ادامه داد: کتاب‌دوستان تا چهارشنبه، ۹ اردیبهشت، همزمان با سالروز میلاد باسعادت امام هشتم(ع) می‌توانند به‌صورت رایگان به عضویت کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی و همچنین کتابخانه‌های وابسته به این سازمان در سطح شهر مشهد و سایر شهرهای کشور اعم از سننروز، بیرجند، سوق، سرخس، درگز، قوچان، یزد و... در آیند.

خسروی تصریح کرد: این اقدام به‌منظور ترغیب هر چه بیشتر مردم به استفاده از ظرفیت‌های کتابخانه‌های آستان قدس رضوی با هدف اشاعه فرهنگ مطالعه در جامعه و همچنین به‌عنوان یک طرح تشویقی برای متقاضیان جدید در حال انجام است.

وی افزود: علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات درباره کتابخانه‌های سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی می‌توانند به وب‌سایت این سازمان به نشانی <https://library.razavi.ir> مراجعه کنند.

گفتنی است، به‌همت این سازمان، مجموعه‌ای گسترده از برنامه‌های علمی، فرهنگی، هنری و مجازی با هدف پاسداشت ساحت اهل‌بیت(ع) و همچنین ادای دین به رهبر شهید، امام خامنه‌ای(ره) در دهه کرامت رضوی، از ۳۰ فروردین تا ۹ اردیبهشت ۱۴۰۵ در حال برگزاری است.